

Глава 6. Любов об'єднує

- Сила релігії робить людей добрими
- Річка не відмовляється від вод струмків
- «Дозвольте релігійну свободу в Радянському Союзі!»
- Об'єднання Кореї приведе до об'єднання світу
- Зустріч із президентом Кім Ір Сенон
- Можна розділити землю, але не народ
- Не пістолами чи мечами, а істинною любов'ю

Сила релігії робить людей добрими

2 серпня 1990 року президент Іраку Саддам Хусейн здійснив збройне вторгнення в Кувейт, що викликало можливість війни в Перській затоці. Ця територія довгий час була пороховою бочкою, і я бачив, що світ ось-ось опиниться у вирі війни. Я зрозумів, щоб зупинити конфлікт, треба організувати зустріч християнських і мусульманських лідерів. Тому негайно зробив усе, щоб відвернути війну, в якій би неминуче загинули невинні люди.

2 жовтня того ж року я відправив членів нашої церкви до Каїра, щоб передати своє термінове послання миру вищому духовенству Близького Сходу та мусульманського світу. Я не мав жодного стосунку до Близького Сходу. Однак причина, чому я запропонував провести цю зустріч, полягала в тому, що як вірянин я покликаний сприяти миру в усьому світі. Конфлікт між християнством та ісламом значно гірший від конфлікту між демократією та комунізмом. Немає нічого страшнішого за релігійну війну.

Звернувшись напряду до президента Джорджа Буша-старшого, я благав запобігти війні в арабському світі, натомість завдавши поразки Саддаму Хусейну дипломатичними засобами. Президент Буш, можливо, вважав, що збирається воювати проти Іраку, але мусульмани думали інакше. У свідомості мусульман релігія важливіша, ніж держава. Я був неабияк стурбований тим, що в разі нападу на Ірак арабський світ стане в опозиції до Сполучених Штатів і християнського світу.

У нашій екстреній конференції в Каїрі взяли участь провідні мусульманські лідери й великі муфтії з дев'яти країн, включаючи муфтіїв Сирії та Ємену. Головним моментом зустрічі був мій

відчайдушний заклик до арабського та мусульманського світу не погоджуватися з проголошенням Саддамом Хусейном, що ця війна — священна. Перемога не принесе жодної користі незалежно від того, хто виграє: Сполучені Штати чи Ірак. Хіба можна відчувати радість або знайти сенс у перемозі, коли бомби знищують будинки, поля, пагорби й дорогоцінні невинні життя?

Каїрська конференція була лише однією з наших багатьох миротворчих заходів. Кожного разу, коли на Близькому Сході виникала криза, наші члени безстрашно працювали, ризикуючи життям у небезпечних місцях. Протягом багатьох років насильства й терору в Ізраїлі та Палестині наші члени завжди вирушали в дорогу і співпрацювали з великими організаціями заради миру.

Мені завжди дуже непросто посилати наших членів у місця, де їхнє життя в небезпеці, але цього не можна оминати, коли працюєш заради миру. Я можу обробляти землю в Бразилії або відвідувати табори біженців в Африці, але моє серце постійно лине до тих членів, які невпинно працюють у вибухонебезпечному регіоні — на Близькому Сході. Я молюся, щоб якомога скоріше настав мир у світі, щоб мені більше не потрібно було просити наших членів вирушати в такі місця смерті.

11 вересня 2001 року ми всі відчули себе жахливо, коли вежі-близнюки Світового торгового центру в Нью-Йорку зруйнували терористи. Дехто казав, що це було неминуче зіткнення ісламської та християнської цивілізацій. Але я вважаю інакше. У самій своїй суті іслам і християнство не є релігіями конфліктів і конфронтації. Вони обидві надають велике значення миру. На мій погляд, це фанатизм — клеймити іслам як радикальну релігію, так само, як і стверджувати, що іслам і християнство принципово різні. Суть релігій одна і та сама.

Одразу після падіння веж я організував релігійних лідерів із Нью-Йорка та всієї країни, щоб вони молилися та служили жертвам і тим, хто надає першу допомогу на місці руйнувань. У жовтні я скликав у Нью-Йорку

велику міжконфесійну конференцію за мир. Наш міжнародний захід був першим там після трагедії.

Цей вагомий внесок у побудову миру під час війни з'явився небезпідставно. Упродовж десятиліть я сприяв міжрелігійній гармонії. Саме завдяки цьому внеску нам довіряли провідні релігійні діячі, коли їхали до Ізраїлю під час Інтифади або до Нью-Йорка відразу після подій 11 вересня.

У 1984 році я зібрав разом сорок релігієзнавців, доручивши їм порівняти священні тексти християнства, ісламу, буддизму та інших основних світових релігій. Результат цих зусиль вилився у книгу «Всесвітні Писання: Порівняльна антологія священних текстів», що вийшла у друк 1991 року. Релігієзнавці з'ясували, що у більш ніж 70% випадків священні тексти різних релігій передають ті самі або подібні ідеї. Решта 30% — це доктрини, які становлять унікальні моменти кожної релігії. Отже, ми бачимо, що суть більшості концепцій головних світових релігій однакова. Деякі віряни носять тюрбани, інші — чотки на шиї, а хтось носить хрестики, але всі вони намагаються досягнути фундаментальні істини Всесвіту й волю Творця.

Часто люди стають друзями, якщо їх об'єднує спільне хобі. Коли зустрічаються двоє незнайомців і з'ясовують, що є земляками, вони починають спілкуватися, немов знали один одного роками. Тому, коли релігії, чиї ідеї схожі на 70%, не можуть порозумітися і жити щасливо — це насправді велика трагедія. Замість того, щоб, обговорюючи свою схожість, триматися за руки, вони наголошують на відмінностях, критикуючи одна одну. Всі релігії світу говорять про мир і любов, а тим часом борються одна з одною всупереч миру і любові. Ізраїль і Палестина говорять про мир і справедливість, але обоє чинять акти насильства, що призводить до кровопролиття і смерті дітей. Хоча як юдаїзм, так й іслам є релігіями миру.

Досвід роботи над всесвітніми писаннями дозволяє нам зробити висновок, що проблема не в релігіях, а тому, як нас вчать віри.

Неправильне подання віри виховує упередження, а упередження призводять до конфлікту. Після теракту 11 вересня 2001 року в Нью-Йорку, мусульман стали називати терористами. Хоча переважна більшість звичайних мусульманських сімей — миролюбні люди, як і ми.

Покійний Ясір Арафат тривалий час керував палестинцями. Як і всі політичні лідери, він сподівався на мир, але його також асоціювали зі чварами в регіоні. Коли він обійняв посаду голови Організації визволення Палестини, то проголосив Сектор Гази та Західний берег незалежною державою Палестини. Після перемоги на виборах президента Палестини у 1996 році він не шкодував зусиль, щоб побудувати мир на Близькому Сході, стримуючи діяльність Хамасу та інших екстремістських організацій. З метою досягнення миру на Близькому Сході я дванадцять разів спілкувався з Арафатом.

Дорога до офісу Арафата буквально була непростою. Кожен, з ким він зустрічався, мав пройти через озброєних охоронців і щонайменше три обшуки на шляху. Коли ж прибували наші члени, Арафат, одягнений у кефію, виходив до них назустріч. Такі взаємини не будуються за день-два. Вони будувалися роками завдяки щирості й рішучості наших членів заради миру на Близькому Сході. Саме наші наполегливі зусилля та постійна готовність ризикувати життям у зонах конфлікту, охоплених терором, прокладали нам шлях до відносин із релігійними та політичними лідерами на такому високому рівні. Це потребувало великих ресурсів. Нарешті ми завоювали довіру як Арафата, так і вищих ізраїльських лідерів, що дозволяло нам відігравати роль посередників під час спалахів конфлікту на Близькому Сході.

Уперше я відвідав Єрусалим у 1965 році. Це сталося до Шестиденної війни, коли Єрусалим все ще територіально був під контролем Йорданії. Я пішов на Оливкову гору, де Ісус проливав криваві сльози в молитві перед тим, як його відправили на суд Понтія Пілата. Я поклав руку на 2000-річне оливкове дерево, яке могло бути свідком молитви Ісуса тієї ночі. Я забив у це дерево три цвяхи: за юдаїзм, християнство та іслам. Я молився, щоб настав день, коли ці три родини за вірою стануть єдиним

цілим. Мир у всьому світі не настане, доки юдаїзм, християнство та іслам не стануть одним цілим. Ці три цвяхи все ще там.

У нашому світі юдаїзм, іслам і християнство суттєво відокремлені одне від одного, попри те, що мають спільне коріння. Розбіжності між ними полягають у різному розумінні ролі Ісуса. Щоб подолати розбіжності, 19 травня 2003 року я попросив не акцентувати уваги на хресті у відносинах між авраамічними релігіями і ми провели обряд зняття хреста. З Америки, де переважно панує християнська культура, ми привезли хрест і поховали його на Полі крові в Ізраїлі. Це поле, яке було куплено за тридцять срібняків, що їх отримав Юда Іскаріот за зраду Ісуса, внаслідок чого відбулося розп'яття.

Пізніше того ж року, 23 грудня, близько 3000 послів миру з усього світу, представляючи всі релігії, приєдналися до 17000 ізраїльтян і палестинців у Єрусалимському парку незалежності, щоб символічно зняти терновий вінець з голови Ісуса й замінити його на вінець миру. Потім ці 20 000 пройшли Єрусалимом маршем за мир. Місцева влада надала дозволи та охороняла наше зібрання, а палестинські сім'ї підтримали наш марш за мир, запаливши світло перед своїми будинками. Завдяки цьому маршу, який транслиювали наживо через Інтернет на весь світ, я проголосив, що Ісуса відновили у положенні Царя миру. Після століть непорозумінь та розділу стало можливим примирення християнства, юдаїзму та ісламу.

Мечеть Аль-Акса, третя найсвятіша мечеть в ісламі після Мекки та Медини, стоїть у Єрусалимі. Переповідають, що з неї вознісся пророк Мухаммед. Наша група була єдиною багаторелігійною групою, яку вітали в усіх частинах цього храму. Керівники мечеті провели християнських та єврейських лідерів, які брали участь у марші миру, до священних місць мечеті. Ми відкрили щільно зачинені двері та підготували шлях багатьом мусульманським лідерам установити нові відносини зі своїми християнськими та єврейськими братами й сестрами.

Людям подобається мир, але також вони насолоджуються й конфліктами. Люди береуть найлагідніших тварин і змушують їх битися. Вони змушують півнів стояти на своїх коронах і клювати один одного гострими дзьобами, поки не почнуть відпадати шматки м'яса. І після цього повчатимуть дітей, кажучи: «Не сваріться з друзями. Грайтеся добре». Основна причина, через що відбуваються війни, — це не релігія чи раса. Вона глибоко всередині людини. Ми любляємо визнавати причинами збройних конфліктів науку або економіку, але фундаментальна проблема криється в самих людях.

Мета релігії якраз полягає в тому, щоб, усунувши злу природу людей, які знаходять насолоду в боротьбі, повернути їх до добра. Дослідіть основні релігії світу. Усі вони прагнуть до ідеалу, в основі якого мирний світ. Усі вони хочуть побачити Царство Небесне, утопію чи рай. Релігії по-різному називають цей ідеал, проте всі вони прагнуть саме до такого світу. У світі безліч релігій, і майже всі вони розділені на незліченну кількість деномінацій і конфесій. І все ж усі вони прагнуть одного — Царства Небесного і мирного світу. Насильство та ворожнеча розірвали людські душі навпіл, і саме царство любові здатне зцілити їх.

Авраамічні релігії, або авраамічні віровчення — релігійні системи (юдаїзм, християнство та іслам), які розвинулися на основі віровчення праотця Авраама.

Інтифа́да (від араб. — «повстання») — арабський бойовий рух, спрямований на захоплення території Палестини. Нині під словом «інтифада» найчастіше розуміють збройну боротьбу палестинських арабів проти ізраїльтян Західного берега річки Йордан і Сектору Гази.

Річка не відмовляється від вод струмків

Егоїзм, що панує у світі веде до деградації не тільки самої людини, але й заважає розвитку як оточення, так і цілих націй. Найбільшою перешкодою на шляху побудови мирного світу є скупість людських душ. Починаючись з окремих людей, вона поширюється на країну, адже душі заповнені жадібністю, призводять до роз'єднання і конфліктів на всіх рівнях. Протягом історії незліченна кількість людей проливала кров і загинула в зіткненнях, викликаних жадібністю.

Щоб подолати ці конфлікти, потрібна велика революція, яка дозволить виправити хибні цінності та погляди, надто поширені в сучасному світі. Складні проблеми, з якими стикаються наші суспільства сьогодні, можна швидко подолати, якщо станеться революція в мисленні людей. Якщо кожна особистість і нація передусім думатимуть про інших і співпрацюватимуть з іншими, проблеми сучасного суспільства буде вирішено.

Усе життя я присвятив побудові миру. Щоразу, коли звучить слово «мир», емоції переповнюють мене. Перехоплює подих і навіть стає важко ковтати їжу, сльози навертаються на очі. Одне лише уявлення про день, коли світ стане єдиним і насолоджуватиметься миром, глибоко мене зворушує. Така сутність миру. Він об'єднує людей, які думають по-різному, належать до різних рас і розмовляють різними мовами. Наші душі жадають такого світу і плекають надію, що він постане. Мир — це конкретні дії, а не туманні мрії.

Миротворчий рух завжди був нелегкою справою. На цьому шляху доводилося стикатися з багатьма труднощами, і також він вимагав чимало грошей. Я робив це ані заради власної репутації, ані для того,

щоб заробити грошей. Усі мої зусилля було спрямовано на побудову світу, де мир пустив глибоке коріння. Під час своєї миротворчої діяльності я ніколи не був самотнім. Адже, зрештою, мир є бажанням кожної людини у світі. Але хіба це не дивина? Усі хочуть миру, а він досі так і не настав.

Легко говорити про мир, утім, так не легко його досягти. Це відбувається тому, що люди забули просту істину, потрібну для побудови мирного світу. Вони вдають, що не знають цієї істини. Але вона полягає в тому, що, перш ніж говорити про мир між людьми чи народами, ми маємо досягти миру між собою та Богом.

Кожна релігія сьогодні вважає себе найвищою, заперечуючи інші релігії та дивлячись на них зверхньо. Однак створення стін між собою та іншими релігіями чи конфесіями — хибна справа.

Релігія — немов ріка, що несе свої води в пошуку мирного світу. На цьому шляху вона долає великі відстані, і в неї впадає багато потічків. Коли вони впадають у річку, вони перестають бути потічками і стають частиною ріки. Таким чином вони стають одним цілим.

Річка не відкидає жодного зі струмків, що впадають у неї. Вона приймає їх усіх. Охопивши усі потічки, ріка стає єдиним потоком, продовжуючи рух до океану. На жаль, люди в наш час не розуміють цієї простої істини. Потічки, які шукають річку та впадають у неї, — це численні релігії та конфесії сьогодення. У кожного потоку своє джерело, але всі вони рухаються до одного пункту призначення. Вони прямують до ідеального світу, в якому панує мир.

Мир ніколи не настане на землі, якщо ми не зруйнуємо стіни між релігіями. Протягом тисячоліть релігії розвивалися в оточенні певних етнічних груп, тому вони огорожені високими культурними стінами. Усунути їх — надзвичайно складне завдання. Тисячоліттями кожна релігія оточувала себе такими високими стінами, наполягаючи, що саме вона єдина правильна. Інколи, розширюючи свій вплив, одні релігії вступали в конфлікти й битви з іншими релігіями, використовуючи ім'я

Бога, тоді як ці події не мали нічого спільного з Його волею.

Божа Воля полягає в побудові миру. Світ, розділений національностями, расами та релігіями, де люди нападають, борються і проливають кров одне одного, — це не те, чого хоче Бог.

Проливаючи кров і б'ючись одне з одним у Його ім'я, ми тільки завдаємо Богові болю. Наш світ пошматований через прагнення людей до власного багатства та слави. Це не є відображенням волі Бога. Він чітко сказав мені це. Я лише Його помічник: приймаю Його слова і втілюю їх на землі.

Шлях до встановлення мирного світу, в якому релігії та раси єдині, дуже виснажливий. На цьому шляху я зіткнувся з протистоянням, іноді було недостатньо моїх власних здібностей, однак я не міг відкинути цю місію. Коли наші члени та колеги, які працювали зі мною, кричали від болю через складність завдання, я навіть їм заздрих.

— Якщо ви вирішите, що цей шлях не для вас, то маєте можливість зупинитися і повернути назад, — казав я їм. — Якщо ви намагаєтесь і все одно не можете досягти мети, ви можете просто померти. Але я той, в кого немає таких варіантів.

У світі близько двохсот країн. Щоб у всіх цих країнах був мир, сила релігії вкрай потрібна. Сила релігії в любові, яка витікає з неї. Я віруюча людина, чия роль полягає в тому, щоб передавати любов, тому цілком природно, що я докладаю зусиль для встановлення миру у всьому світі. Немає ніякої різниці між ісламом і християнством у їхньому прагненні побудувати мирний світ. В Америці я очолюю рух за мир, який об'єднує двадцять тисяч священнослужителів з найрізноманітніших деномінацій. У межах цього руху ми обговорюємо шляхи об'єднання християнства, ісламу, іудаїзму, буддизму та всіх конфесій. Ми докладаємо всіх зусиль, щоб розтопити закам'янілі серця людей.

Сьогодні я прагну до того самого, до чого прагнув і вчора. Це створення

єдиного світу, центром якого є Бог — об'єднаної країни без кордонів. Усі люди будуть громадянами цього світу, де панує культура любові. У такому світі не буде місця протистоянню та конфліктам. Отже, буде закладено основи сталого миру.

«Дозвольте релігійну свободу в Радянському Союзі!»

Існує низка поширених теорій, що спираються на матеріалізм, які насправді не мають підтвердження. Однією з них є теорія еволюції Чарльза Дарвіна. Ще одна така теорія лежить в основі праць Карла Маркса. Думка про те, що дух походить із матерії, докорінно хибна. Створені Богом люди, як і всі істоти, поєднують у собі як матеріальний, так і духовний аспекти. Одним словом, теорія та філософія, що лежать в основі комунізму, докорінно неправильні. Навчаючись у Японії, разом із комуністами ми боролися за незалежність Кореї. Вони були моїми добрими друзями, готовими віддати навіть своє життя заради визволення нашої Батьківщини, але наші способи мислення були принципово різними. Отже, як тільки наша Батьківщина стала незалежною, наші шляхи розійшлися.

Я не згоден з історичним матеріалізмом, тому розгорнув рух за перемогу над комунізмом у всьому світі. Я радив кожному наступному президентові США захищати вільний світ, виступаючи проти комуністичної стратегії захоплення світу. Комуністичні країни, які були незадоволені моїми діями, намагалися усунути мене, здійснюючи на мене замах, але в моїй душі немає ненависті на них. Також я не вважаю їх своїми ворогами. Я проти філософії та ідеології комунізму, але я ніколи не ненавидів самих комуністів. Але Бог хоче обійняти навіть комуністів, щоб вони прийшли до Нього.

Отже, моя зустріч з президентом Михайлом Горбачовим у Москві у квітні 1990 року і відвідини генерального секретаря Кім Ір Сена у Пхеньяні

наступного року були непростими подорожами; я робив їх, ризикуючи життям. Це була моя доля — поїхати до них, щоб передати волю Небес. Я тоді напівжартома казав, що Москва (Moscow) вимовляється англійською схоже на «Must go», що перекладається «мусиш іти», тому мені довелося їхати.

Я досить добре розумію сутність комунізму. Отож я передбачив, що ознаки його падіння почнуть з'являтися приблизно через шістдесят років після більшовицької революції, а фортеця Радянського Союзу впаде в 1987 році, на сімдесяту її річницю.

1985 року під час мого ув'язнення в Данбері доктор Мортон Каплан, відомий політолог Чиказького університету, відвідав мене у в'язниці. Перше, що я попросив його під час нашої зустрічі — провести конференцію та оголосити «кінець радянського комунізму» до 15 серпня того ж року.

— Проголосити кінець радянського комунізму? — перепитав доктор Каплан.

— Як я можу так ризикувати? — сказав він, виказуючи свою неготовність до такого кроку.

Під кінець полум'я найяскравіше. У 1985 році Радянський Союз посилював свій світовий вплив, і не було видимих ознак його занепаду. Тож цілком природно, що доктор Каплан висловив своє небажання. Якби він проголосив таке особливе передбачення і воно не справдилося, його репутація вченого була б знищена за одну ніч.

— Преподобний Мун, — сказав він, — я вірю вам, коли ви говорите, що радянський комунізм зникне. Але я не думаю, що це станеться саме зараз.

— Тож, а що як замість того, щоб оголошувати «кінець радянського комунізму», ми скажемо «згасання радянського комунізму»?

Я зрозумів, що він пропонує пом'якшити назву своєї конференції і використати щось інше, ніж «Падіння Радянської імперії». Я палав від гніву. Я не міг піти на таке. Я абсолютно впевнений, що коли людина має переконання, вона повинна бути сміливою і докласти максимум

зусиль у боротьбі, навіть якщо відчуває страх.

— Докторе Каплан, — мовив я, — що ви маєте на увазі? Якщо я прошу вас проголосити кінець комунізму, у мене на це є вагомі причини. У день, коли ви проголосите кінець комунізму, це забере енергію і сприятиме його мирному занепаду. Чому ви вагаєтесь?

Зрештою, доктор Каплан заявив про «кінець радянського комунізму» на конференції Академії професорів за всесвітній мир (PWPA — Professors World Peace Academy), що відбулася в Женеві під назвою «Падіння Радянської імперії: перспективи переходу до пострадянського світу». Про це ніхто не наважувався навіть замислюватися. Оскільки Швейцарія була нейтральною країною, Женева була основним місцем перебування багатьох агентів радянського Комітету державної безпеки (КДБ), які здійснювали шпигунську та терористичну діяльність по всьому світу. Готель «Інтерконтиненталь», де відбувалася конференція PWPA, стояв навпроти радянського посольства, тому я добре уявляв, наскільки моторошно було докторові Каплану. Однак за декілька років по тому він став відомим як науковець, який першим передбачив кінець радянського комунізму.

У квітні 1990 року я скликав Всесвітню конференцію ЗМІ, яка відбулася в Москві. Несподівано радянський уряд зустрів мене за протоколом на рівні глави держави, починаючи з аеропорту. До центру Москви ми їхали кортежем у супроводі поліції. Автомобіль, яким мене возили, рухався жовтою ділянкою дороги, якою їздили тільки президент і державні гості. Це сталося ще до розпаду Радянського Союзу. Радянська влада поставилася до мене, антикомуніста, саме таким винятковим чином.

Під час конференції у своїй промові я похвалив рух «Перестройкі». Я сказав, що це має бути революція без кровопролиття — революція розуму й духу. Я приїхав з метою взяти участь у Всесвітній конференції ЗМІ, але мій головний фокус був на зустрічі з президентом Горбачовим. У той час Горбачов був популярним у Радянському Союзі після успіхів його політики «Перестройкі». Якби я хотів, то міг би зустрітися з

президентом США десять разів, але зустрітися з президентом Горбачовим було набагато складніше. Я хвилювався, чи вдасться з ним побачитися взагалі. Я мав передати йому послання, і це слід було зробити особисто. Він реформував Радянський Союз, здіймаючи там вітер свободи, але з часом меч реформ почали спрямовувати йому у спину. З цим треба було щось робити, бо інакше на нього чекала велика небезпека. Я пояснив, якщо він не зустрине мене, то не зможе спіймати хвилю небесної удачі, а без цього довго не протримається.

Мабуть, президент Горбачов почув мою стурбованість. Наступного дня він запросив мене до Кремлівського палацу. На лімузині, наданому радянською владою, я в'їхав углиб Кремля. Увійшовши до кабінету глави держави, ми з дружиною зайняли свої місця, а поруч з нами сіли міністри Кабінету Міністрів Радянського Союзу. Президент Горбачов широко усміхнувся та енергійно пояснив нам успіхи своєї політики «Перестройкі». Потім ми перейшли в іншу кімнату, де вже спілкувалися сам на сам. Я використав цю можливість, щоб передати йому таке повідомлення:

«Пане Президенте, ви вже досягли багатьох успіхів у перебудові, але цього недостатньо для завершення реформ. Треба негайно дозволити свободу віросповідання в Радянському Союзі. Якщо намагатися реформувати лише матеріальний світ, без участі Бога, перебудова буде приречена на занепад. Комунізм ось-ось закінчиться. Єдиний спосіб урятувати цю націю — це дозволити свободу релігії. Настав час вам діяти зі сміливістю, яку ви проявили, реформуючи Радянський Союз, і стати світовим президентом, який працює заради встановлення миру в усьому світі».

Коли я згадав про релігійну свободу, обличчя президента Горбачова стало кам'яним, адже він не очікував подібних заяв. Проте, як і слід було очікувати від людини, котра погодилася на возз'єднання Німеччини, він швидко опанував себе і тверезо сприйняв мої слова. Я продовжував: «Радянському Союзу треба встановити дипломатичні відносини з Південною Кореєю. Отже, будь ласка, запросіть у гості президента Південної Кореї Ро Де У». Я пояснив йому причини, чому

двом країнам варто було б мати дипломатичні відносини. Коли я сказав усе що хотів, то відчув від президента Горбачова впевненість, якої не відчував до того.

— Я впевнений, — сказав він, — що відносини між Південною Кореєю та Радянським Союзом будуть розвиватися гладко. Я вважаю, що політична стабільність і послаблення напруженості на Корейському півострові вкрай потрібні. Встановлення дипломатичних відносин з Південною Кореєю — це лише питання часу, адже я не бачу жодних перешкод. Як ви й запропонували, я зустрінуся з президентом Ро Де У».

Уже збираючись піти, я зняв годинника і надів його на зап'ястя президента Горбачова. Він був трохи спантеличений, адже я ставився до нього як до старого друга. Тому я впевнено сказав йому: «Кожного разу, коли ви стикатиметеся з труднощами у реформах, будь ласка, подивіться на цей годинник і згадайте свою обіцянку мені. Якщо ви це зробите, Небеса неодмінно покажуть вам шлях».

Як і обіцяв, президент Горбачов зустрівся з президентом Ро в Сан-Франциско в червні того ж року під час двостороннього саміту. Тоді, 30 вересня 1990 року, Південна Корея та Радянський Союз підписали історичну угоду про встановлення дипломатичних відносин уперше за вісімдесят шість років. Звичайно, політика — це справа політиків, а дипломатія — робота дипломатів. Але іноді, коли двері зачинені надто довго, релігійний діяч, який не має власних інтересів, може бути ефективнішим за політиків і дипломатів.

Чотири роки по тому президент і пані Горбачова відвідали Сеул; ми з дружиною прийняли їх у нашому домі в районі Ханнамдон. На той час його вже відсторонили від влади внаслідок державного перевороту. Після того, як опозиція вчинила переворот, виступаючи проти «перестройки», він розпустив Комуністичну партію СРСР і подав у відставку з посади її генерального секретаря. Бувши комуністом, він ліквідував комуністичну партію.

Колишній президент і перша леді використовували палички для їжі, щоб їсти пульґогі та чапче, які ми старанно приготували. Коли йому подали суджонґва на десерт, пан Горбачов кілька разів повторив: «У Кореї чудові традиційні страви». Він і перша леді виглядали геть інакше, ніж у той час, коли був на посаді. Пані Горбачова, яка раніше була закоренілою лекторкою марксистсько-ленінської ідеології Московського державного університету, носила намисто з хрестиком.

— Пане президенте, ви зробили чудову справу, — сказав я йому. — Ви відмовилися від посади генерального секретаря Радянського Союзу, але тепер ви стали президентом миру. Завдяки вашій мудрості та мужності ми тепер можемо принести мир усьому світу. Ви зробили для світу найголовнішу, вічну і прекрасну річ. Ви герой миру, який виконував Божу справу. Ім'я, що назавжди залишиться в історії Росії, буде не Маркс, не Ленін чи Сталін. Це буде ім'я Михайло Горбачов. Я високо оцінив рішення пана Горбачова покласти кінець існуванню Радянського Союзу, країни-колиски комунізму, без пролиття крові.

У відповідь пан Горбачов промовив: «Преподобний Мун, ваші слова мене дуже втішили. Вони додають мені енергії. Я присвячу залишок свого життя проектам, які спрямовані на побудову миру в усьому світі». І він міцно потиснув мені руку.

Перестройка (рос.) — загальна назва сукупності політичних і економічних реформ, що проводилися в СРСР у 1985—1991 роках. У внутрішньополітичній сфері — політика гласності та демократизація суспільного життя; в економіці — введення елементів ринкових відносин; у зовнішній політиці — відмова від надмірної критики капіталістичного ладу, значне поліпшення відносин зі США та демократичними країнами Західної Європи, визнання пріоритету загальнолюдських цінностей і глобальних світових проблем.

Об'єднання Кореї приведе до об'єднання світу

Виходячи з Кремлівського палацу після зустрічі з паном Горбачовим, я звернувся до Пака Бо Хі, який мене супроводжував, і наказав йому: «До кінця 1991 року мені потрібно зустрітися з президентом Кім Ір Сенем. У нас немає часу. Радянський Союз розпадеться в найближчі рік-два. Тому зараз проблема в нашій країні. Якимось чином мені потрібно зустрітися з президентом Кімом і запобігти війні на Корейському півострові».

Я знав, що після розпаду Радянського Союзу більшість інших комуністичних режимів у світі зазнають краху. Північна Корея опиниться загнаною в кут, і невідомо, яку провокацію вона може вчинити. Одержимість Північної Кореї ядерною зброєю зробила ситуацію ще тривожнішою. Щоб запобігти війні з Північною Кореєю, нам потрібен був канал для спілкування з її керівництвом, але на той момент у нас його не було. Мені вкрай потрібно було зустрітися з президентом Кімом і отримати його зобов'язання не завдавати удару по Південній Кореї.

Корейський півострів — це світ у мініатюрі. Варто було б крові пролитися на Корейському півострові, вона пролилася б і у світі. Якби на півострові відбулося примирення, воно відбулося б і у світі. Варто було б об'єднатися Корейському півострову, це привело б до об'єднання у світі. Однак, починаючи з кінця 1980-х років, Північна Корея наполегливо працювала над тим, щоб стати ядерною державою. Західні країни заявляли, що в разі потреби завдадуть превентивного удару по Північній Кореї. Якщо ситуація дійде до точки кипіння, невідомо, які божевільні наміри спробує здійснити Північна Корея. Тому я розумів, що маю налагодити канал спілкування з нею.

Це було непросте завдання. Пак Бо Хі спілкувався з віце-прем'єром Північної Кореї Кім Даль Хьоном, але відповідь Північної Кореї була

твердо негативною. «Народ Північної Кореї знає президента Муна лише як ватажка міжнародного руху за перемогу над комунізмом», - сказав віце-прем'єр. «Навіщо нам вітати лідера консервативної антикомуністичної групи? Візит президента Муна до Північної Кореї абсолютно неприпустимий».

Пак Бо Хі не здавався. «Президент Сполучених Штатів Ніксон був категоричним антикомуністом», — нагадав він північнокорейському чиновникові. «Але він відвідав Китай, зустрівся з головою Мао Цзедуном і встановив дипломатичні відносини між США та Китаєм. Від цього виграв саме Китай. До того часу Китай вважали державою-агресором, але зараз він стає центральною країною на світовій арені. Щоб Північна Корея мала міжнародний авторитет, вона має налагодити дружбу з таким добре відомим антикомуністом, як президент Мун».

Нарешті президент Кім Ір Сен запросив нас з дружиною 30 листопада 1991 року. У той час ми були на Гаваях, тому швидко полетіли до Пекіна. Поки ми чекали у VIP-залі міжнародного Столичного аеропорту Пекіна, яку організував уряд Китаю, до нас підійшов представник уряду Північної Кореї і вручив офіційне запрошення. На документі було добре видно офіційну печатку уряду Пхеньяна.

«Корейська Народна Демократична Республіка запрошує пана Мун Сон Мьона з Церкви Об'єднання разом з дружиною та помічниками приїхати до нашої держави. Уряд КНДР гарантує безпеку всієї делегації під час перебування на території країни». Під запрошенням стояв підпис: «Кім Даль Хьон, віце-прем'єр Кабінету міністрів КНДР. 30 листопада 1991 року».

Наша група сіла на спеціальний рейс Air Koryo (літак № JS215), який організував для нас президент Кім. Це був виняток, оскільки він ніколи не організовував спеціальних рейсів для жодного глави іноземної держави.

Літак пролетів над Жовтим морем до Сінийджу, потім над моїм рідним

містом Чонджу і далі до Пхеньяна. Спеціальний маршрут проклали так, щоб я міг побачити своє рідне місто. Моє серце закалатало, коли ми пролітали над залитим я червоним світлом призахідного сонця Чонджоу, а душа немов залякла. Я подумав: «Чи це справді моє рідне місто?» Мені хотілося миттю вискочити й побігти пагорбами та полонинами.

У міжнародному аеропорту Пхеньяна Сунан мене зустріли члени сім'ї, яких я не бачив сорок вісім років. Мої молодші сестри, котрі раніше були красивими, як квіти, тепер стали бабусями. Схопивши мене за руки, вони зморщили брови і розридалися. Моя старша сестра, якій уже за сімдесят, схопила мене за плече й заплакала. Та я не плакав. «Будь ласка, — казав я, — не роби цього. Для мене справді важливо зустріти свою сім'ю, але я приїхав сюди виконати Божу справу. Будь ласка, не плачте. Опануйте себе». Насправді у мене в душі сльози лилися, немов водоспад. Уперше за майже п'ятдесят років я побачив своїх сестер, але не міг обійняти їх і плакати разом з ними. Стримавши крик душі, я попрямував до нашого будинку.

Як зазвичай, прокинувшись рано-вранці, я почав молитися. Якби у домі був апарат для прослуховування, то він би записав мою слізну молитву за об'єднання Корейського півострова. Того дня ми відвідали місто Пхеньян, яке було увішане червоними гаслами ідеології чучхе.

На третій день нашого візиту ми сіли в літак і полетіли на екскурсію на гору Кимган. І хоч тоді була зима, водоспад Курьон не замерз, і ми дивилися на стрімкий потік води. Оглянувши різні місця гори Кимган, на шостий день ми полетіли гелікоптером до мого рідного міста. У снах я дуже тужив за домом мого дитинства і відчував, що можу дістатися до нього одним стрибком. І ось він постав переді мною. Я ледве повірив своїм очам. Може, це сон? Здавалося, я міг стояти там, немов статуя, цілу вічність. Через кілька хвилин я все ж зайшов усередину. Раніше дім був квадратний; центральне подвір'я оточувало головне крило, гостьове крило, склад і сарай. Від усього того залишилося тільки головне крило. Я зайшов до кімнати, де я народився, і сів на підлогу, схрестивши ноги.

Спогади дитинства повернулися до мене так ясно, ніби все було лише вчора. Я відчинив маленькі двері з головної кімнати до кухні і виглянув на задній двір. Каштан, на який я залазив, зрубали, тому його вже там не було. Здавалося, я чую, як мама ласкаво кличе мене: «Мої маленькі оченята вже, напевно, зголоднілі?» Бавовняна тканина її традиційного вбрання промайнула перед моїми очима.

Я відвідав могилу батьків і поклав букет квітів. Останній раз я бачив свою матір, коли вона прийшла до мене у в'язницю в Хиннамі й голосно плакала. Її могилу припорошив сніг, що випав напередодні ввечері. Я змахнув його долонею і ніжно торкнувся трави, яка виросла на її могилі. Грубий дотик трави нагадав мені шорстку шкіру маминої тильної сторони долоні.

Чучхе (кор. 추천) — північнокорейська націонал-комуністична державна ідеологія, проголошена першим керівником країни Кім Ір Сенем у 1955 році. Основною причиною розробки чучхе було прагнення Кім Ір Сена підкреслити незалежність КНДР від марксизму-ленінізму і підвести ідеологічне підґрунтя особистої влади та влади послідовників. Деякі дослідники кажуть про синтетичний характер чучхе, де західні ідеї марксизму-ленінізму поєдналися з багатовіковою конфуціанською традицією, а також традиційною корейською релігією чондокьо (шанування предків-засновників держави Чосон, спроби створення Царства Небесного на Землі).

Суджонгва (кор. 수정화) — традиційний корейський напій темно-коричневого кольору, який готується з ванілі, цукру, води та імбиру.

Чапче (кор. 잡채) — корейська святкова закуска на основі крохмальної локшини (куксу).

Пульґогі (кор. 불고기) — страва корейської кухні, різновид барбекю, зазвичай готується з маринованої яловичини або телятини, іноді — з курятини або свинини.

Зустріч із президентом Кім Ір Сеном

Я поїхав до Північної Кореї не тому, що хотів відвідати своє рідне місто або побачити гору Кимган. Мета моєї зустрічі з президентом Кім Ір Сеном полягала в тому, щоб серйозно обговорити майбутнє нашої Батьківщини. Утім, протягом шести днів мого візиту не було й натяку на те, чи відбудеться аудієнція з президентом Кімом. Коли ми гелікоптером повернулися до пхеньянського аеропорту Сунан після відвідин мого рідного міста, я несподівано побачив віце-прем'єра Кім Даль Хьона, який приїхав зустріти мене.

— Великий лідер Кім Ір Сен прийме вас завтра, — сказав він мені.
— Місцем зустрічі буде президентська резиденція Маджон в Хиннамі, тому вам потрібно буде негайно сісти на спеціальний рейс до Хиннама».
— Кажуть, у нього багато президентських резиденцій. Чому, з усіх місць, він обрав саме Хиннам? — подумав я.

По дорозі я побачив великий знак Хиннамського заводу азотних добрив, де я примусово працював. Спогади спливи у моїй голові, викликавши дивні почуття. Переночувавши в домі для гостей, наступного дня я пішов зустрітися з президентом.

Підійшовши до офіційної резиденції, я побачив біля входу президента Кіма, який чекав мене, щоб привітати. Наблизившись, ми обійняли один одного. Я був антикомуністом, а він лідером комуністичної партії, але в ту мить ідеологія та філософія не були важливими. Ми були немов брати, які зустрілися вперше після довгої розлуки. Нас зблизила сила належності до одного народу та однакової крові, що тече в наших жилах.

— Пане президенте, завдяки Вашому теплому прийому я зміг зустрітися зі своєю родиною, — сказав я йому. — Проте 10 мільйонів корейців, сім'ї яких розділені між Північчю та Півднем, не можуть навіть дізнатися, чи живі їхні родичі. Я хотів би попросити вас надати їм можливість зустрітися.

— Я відчуваю те саме. З наступного року почнімо рух, який дозволить розділеним співвітчизникам Півночі та Півдня зустрітися одне з одним, — відповів мені президент Кім. Його прийняття моєї пропозиції було так само природним, як танення снігу навесні.

Після розмови про мій візит у Чонджу я перейшов до своїх поглядів на ядерну зброю. І з повагою запропонував Північній Кореї погодитися на декларацію про денуклеаризацію Корейського півострова та підписати угоду про гарантії з Міжнародним агентством з атомної енергії.

Президент Кім відверто відповів:

— Президенте Мун, замисліться. Кого я збираюся вбивати ядерною зброєю? Своїх людей? Хіба я схожий на такого? Я згоден, що ядерну енергію слід використовувати лише в мирних цілях. Я уважно вислухав вас і сподіваюся, що все буде добре.

У той час відносини між двома Кореями зайшли у глухий кут через питання розробки ядерної зброї в Північній Кореї, і тому я зробив свою пропозицію з певним сумнівом. Проте всі присутні були здивовані, що президент Кім відповів таким приємним тоном. Потому ми перенесли нашу зустріч до їдальні, де мали ранній обід.

— Президенте Мун, ви куштували заморожену картопляну локшину? Це страва, яку я їв досить часто, коли був партизаном на горі Пекту.

Спробуйте, будь ласка.

— Звісно, куштував, — відповів я, із захопленням відповідаючи на його питання.

— Ми любили цю страву в моєму рідному місті.

— Ну, я впевнений, що у вашому рідному місті ви їли її як делікатес, — продовжив він. — А я їв її, щоб вижити. Японська поліція шукала нас аж до вершини гори Пекту. У нас не було можливості сісти і спокійно поїсти.

— Що ще можна їсти на вершині гори Пекту, крім картоплі? Ми

починали варити картоплю, і коли японська поліція йшла за нами, доводилося закопувати її в землю й тікати. Було так холодно, що, коли ми поверталися, картопля вже замерзала в землі. Все, що нам залишалося, це, викопавши її, розморозити й перетерти в порошок, щоб зробити локшину.

— Пане Президенте, — сказав я, — виходить, що ви експерт із замороженої картопляної локшини.

— Авжеж. Вона добре смакує у квасолевому супі, а також дуже смачна, якщо подається у кунжутному супі. Ця страва легко засвоюється, і оскільки картопля має властивість злипатися, вона дуже ситна.

— Також, президенте Мун, — продовжив він, — це дуже смачно за рецептом, який використовують у провінції Хамг'юн: берете ось таке кімчі з листя гірчиці та кладете його на локшину. Ви маєте це спробувати.

Я зробив так, як він порадив, і з'їв свою заморожену картопляну локшину з гірничим кімчі. Чудовий смак локшини добре поєднувався з гострим кімчі та викликав легкість у моєму шлунку.

— У світі є багато делікатесів, — мовив президент Кім. — Але вони мене не цікавлять. Немає нічого кращого, ніж тістечка з картоплі, кукурудзи та батата, які я їв у своєму рідному місті.

— У нас із вами навіть смаки схожі, — зауважив я. — Як добре, коли земляки можуть ось так зустрітися.

— Як вам відвідини рідного міста? — запитав він мене.

— Мене переповнювали емоції, — відповів я. — Дім, у якому я жив, усе ще там, і, сівши у головній кімнаті подумати про минуле, я ледь не почав вслухатися, щоб почути, як моя покійна мати кличе мене. Це справді розчулило мене.

— Зрозуміло, — сказав він. — Це зайвий доказ того, що нашу країну потрібно негайно об'єднати. Я чув, що в дитинстві ви були досить пустотливим. Чи була у вас цього разу можливість побешкетувати? Усі за столом посміялися з коментаря президента.

— Я хотів залізти на дерево і порибалити, але дізнався, що ви на мене вже чекаєте, тому швидко прилетів сюди. Сподіваюся, колись ви мене ще запросите.

— Ну звісно. Авжеж запрошу. Президенте Мун, ви любите полювати? Я дуже люблю. Думаю, якщо ви підете полювати на ведмедів на горі Пекту, вам це теж сподобається. Ведмеді мають великі тіла й виглядають незграбними, але насправді вони надзвичайно спритні.

— Одного разу я зіткнувся віч-на-віч з ведмедем, — продовжив він. — Ведмідь подивився на мене і не поворухнув жодним м'язом. Якби я почав тікати, ви, напевно, знаєте, що було б... То що я мав робити? Я витріщився на нього і просто стояв. Минула година, потім дві, три. Але ведмідь просто дивився на мене. Ви ж знаєте, наскільки холодно буває на горі Пекту. Я боявся, що перш ніж ведмідь мене з'їсть, я замерзну до смерті.

— І чим же все закінчилося? — спитав я.

— Президенте Мун, ви бачите тут ведмедя чи мене? — відповів він. Я голосно розсміявся, і президент Кім одразу ж зробив пропозицію.

— Президенте Мун, — сказав він, — коли ви приїдете наступного разу, ходімо разом на полювання на гору Пекту.

— Пане Президенте, хіба ви не любите рибалити? На острові Кадьяк на Алясці можна зловити палтусів розміром з ведмедя. Краще колись половимо їх, — швидко відповів я власним запрошенням.

— Палтус розміром з ведмедя? — здивувався він. — Ну, такого я точно не можу пропустити.

Ми добре поспілкувалися про наші спільні захоплення — полювання та риболовлю. Якоїсь миті ми відчули, що маємо багато сказати один одному, і просто почали говорити, як старі друзі, які зустрілися після довгої розлуки. Наш сміх лунав на всю кімнату.

— Я також відвідав гору Кимган, і це справді вражаючі краєвиди, — додав я. — Її потрібно розвивати як туристичне місце для нашого народу.

— Гора Кимган буде коштовністю нашої об'єднаної Батьківщини, — відповів президент Кім. — Тому я хочу бути впевненим, що лише особливі люди будуть нею опікуватися. Якщо це робити неправильно, вона занепаде. У вас міжнародний погляд, тому я міг би довірити вам її розвиток для нашої країни.

Президент Кім зайшов так далеко, що попросив нас облаштувати гору Кимган.

— Пане президенте, — сказав я, — ви старший за мене, тому ви мені як старший брат.

— Президенте Мун, відтепер будемо називати один одного хьон (кор., старший брат) і тонсен (кор., молодший брат), — відповів він і міцно стиснув мою руку.

Крокуючи коридором і роблячи пам'ятні фото, ми з президентом Кімом тримали один одного за руку. Потім я покинув резиденцію.

Пізніше мені повідомили, що президент Кім сказав своєму синові Кім Чен Іру:

— Президент Мун — велика людина. У своєму житті я зустрічав багато людей, але вони не були схожими на нього. Він має велике серце і широке мислення. Я відчував прихильність до нього. Мені було приємно бути з ним, і я хотів, щоб він залишився надовго. Я хочу зустрітися з ним знову. Після моєї смерті, коли питання будуть стосуватися відносин Півночі та Півдня, завжди звертайся за порадою до президента Муна».

Тож виходить, що ми дуже добре поспілкувалися.

Незабаром після мого тижневого візиту до Пхеньяна прем'єр-міністр Йон Хьон Мук очолив північнокорейську делегацію до Сеула. Прем'єр-міністр Йон підписав угоду про денуклеаризацію Корейського півострова. 30 січня наступного року Північна Корея уклала угоду про ядерні гарантії з Міжнародним агентством з атомної енергії. Таким чином, президент Кім виконав те, що пообіцяв мені. Це були результати, яких я зміг досягти, поїхавши до Пхеньяна з ризиком для життя.

Можна розділити землю, але не народ

Корейський півострів є однією з останніх розділених країн на землі. Ми несемо відповідальність за об'єднання півострова. Ми не можемо залишити розділену Батьківщину нащадкам.

Неприпустимо, щоб один народ був розділений і щоб миролюбні люди не могли бачити своїх батьків, братів чи сестер. Лінія, що розділяє Північну і Південну Корею, була проведена людьми. У такий спосіб можна розділити землю, але не людей. Те, що ми один народ, доводить факт, що навіть п'ятдесят років після розділення ми не забули і продовжуємо тужити одне за одним.

Завдяки кольору нашого одягу корейців знають як «людей у білому». Білий колір — символ миру. Наші люди — люди миру. За часів японської окупації корейці, китайці та японці жили в Маньчжурії та Сибіру, іноді співпрацюючи, а іноді вбиваючи одне одного. У ті часи корейці ніколи не носили із собою мечі або ножі, як японці та китайці. Натомість ми носили кремінці, адже розпалювання багаття на мерзлій землі Маньчжурії та Сибіру було конче потрібним для виживання. Ось такі ми люди. Ми поважаємо Небеса, дотримуємося моральних принципів і любимо мир. Попри те, що під час японської окупації та Корейської війни наш народ пролив багато крові, це не привело до об'єднання країни чи встановлення мирного життя. Наша країна була розділена навпіл, і половина стала темним світом комунізму.

Для відновлення суверенітету нашого народу нам треба об'єднатися. Ми маємо об'єднати Північ і Південь, щоб здобути мир. Тільки в разі мирного об'єднання та відновлення нашої державності ми можемо принести мир у цей світ. Адже саме для цього був створений

корейський народ. Усе має імена, й імена мають значення. Одяг «людей у білому» легко побачити і вдень і вночі. Білий колір зручно використовувати для знаків уночі, оскільки його легко побачити в темряві. Наші люди мають призначення передавати послання миру всьому світу і вдень і вночі.

Незважаючи на те, що Північ і Південь розділені лінією припинення вогню, проблема полягає не в цьому. Варто нам прибрати цю лінію, виявиться ще більший бар'єр між нами та Росією з Китаєм. Щоб побудувати сталий мир, наш народ повинен подолати і ці лінії припинення вогню. Буде важко, але не неможливо. Головне — наше ставлення.

Якщо людина потіє, вона повинна потіти до останньої краплі, виливши навіть останнє, що залишилося в її душі. Тоді людині не буде про що шкодувати, відбудеться очищення і в усьому настане лад. Те саме стосується і складних завдань. Труднощі закінчатся тільки тоді, коли ви переможете на кожному етапі, тоді все стане зрозумілим. Хоч би що ви робили, в усьому має бути наведено лад. Тоді це принесе плоди. Ми не відновимо нашу повноцінну державність, не пройшовши через труднощі, сповнені сліз.

Сьогодні багато людей говорять про мирне об'єднання. Але я говорив про це в той час, коли люди навіть не наважувалися використовувати словосполучення «мирне об'єднання», оскільки боялися бути звинуваченими у порушенні антикомуністичного закону та закону про національну безпеку. Сьогодні, коли мене питають, що потрібно зробити заради об'єднання, я повторюю те, що й завжди: «Якби південнокорейці любили Північну Корею більше, ніж Південну, а північнокорейці любили Південну Корею більше, ніж Північну, наш півострів уже був би єдиним».

Я ризикнув своїм життям і поїхав до Північної Кореї в 1991 році, щоб зустрітися з президентом Кімом, бо керувався саме такою любов'ю. І тоді ми домовилися з ним про зустрічі розділених сімей, економічне

співробітництво Півночі та Півдня, туристичний розвиток гори Кимган, денуклеаризацію Корейського півострова та підготовку саміту вищого керівництва Півночі та Півдня. Ніхто навіть не міг собі уявити, що антикомуніст може поїхати до комуністичної країни і відкрити двері для об'єднання, але саме цим я і здивував світ.

Перед моєю зустріччю з президентом Кімом я проголосив двогодинну промову під назвою «Кров густіша за воду» в залі засідань Мансуде, де збирається Верховна народна асамблея — законодавчий орган Північної Кореї. Того дня я звернувся до керівництва Північної Кореї з посланням об'єднати Північ і Південь за допомогою любові. Виступаючи перед керівництвом Північної Кореї, яке було озброєне філософією Кім Ір Сена, я розповів їм те, у що вірю сам.

— Північ і Південь треба об'єднати, — сказав я, — але гарматами і мечами цього не досягти. Неможливо досягти об'єднання Півночі та Півдня завдяки військовій силі. Корейська війна довела хибність цього підходу, тому буде помилкою вважати, що можна ще раз спробувати використати військову силу. Також об'єднання не відбудеться через ідеологію чучхе, яку ви відстоюєте. Унаслідок чого тоді воно може відбутися? В нашому світі далеко не все залежить від зусиль людини. Оскільки є Бог, то лише людських зусиль недостатньо. Бог здійснює Своє провидіння навіть під час війни, яка є проявом зла. Саме тому, що у центр ідеології чучхе ставить людину, вона не допоможе об'єднати Північ і Південь.

— Досягти єдності нашої батьківщини можна лише за допомогою Божизму», — продовжував я. — Бог оберігає нас, тому настає час об'єднатися. Об'єднання — це наша доля; це завдання, яке слід виконати нині. Якщо ми не зможемо виконати це священне завдання зараз, ми ніколи не зможемо стояти з високо піднятою головою перед нашими пращурами та нащадками.

— Що таке Божизм? — запитав я їх. — Це практика Божої досконалої любові. Ні праве крило, ні ліве крило не можуть об'єднати Північ і Південь. Це можливо тільки завдяки ідеології «головного крила», яка

гармонізує ліве з правим.

— Щоб піти шляхом любові, ви маєте вибачитися перед світом за своє вторгнення на Південь. Я розумію, що Північна Корея має двадцять тисяч шпигунів на Півдні. Негайно накажіть їм усім здатися владі Південної Кореї. Якщо ви це зробите, я дам їм освіту, яка змінить їхню ідеологію і вони стануть патріотами, котрі сприятимуть мирному об'єднанню Півночі та Півдня.

Говорячи це все, я стукав по столу. Обличчя пана Юн Кі Бока та віцепрем'єра Кім Даль Хьона напружилися від страху. Я усвідомлював, наскільки небезпечно робити подібні заяви, але мені потрібно було сказати те, що я мав сказати. Я не мав на меті шокувати присутніх. Я знав, що президент Кім та його син, голова Кім Чен Ір, отримають негайний звіт про все, що я сказав, слово в слово. Тому я чітко сформулював свою мету.

Коли я закінчив, дехто з північнокорейців запротестував, вимагаючи пояснити, чому я собі дозволяю говорити в такій манері. Поглянувши на свою делегацію, я побачив обличчя, білі від страху. Наші члени, які були зі мною, сказали мені: «Промова була надто категоричною, і атмосфера в аудиторії була дуже напруженою». Проте я був непохитний.

— Заради чого я приїхав сюди? — спитав я. — Хіба я приїхав сюди, щоб подивитися Північну Корею? Якби я поїхав звідси, так і не сказавши того, що мав сказати, Небеса б покарали мене. Навіть якщо президент Кім використає сьогоднішню промову як привід, щоб відмовити мені в зустрічі та вислати нас із країни, мені все одно потрібно було сказати те, заради чого я приїхав.

8 липня 1994 року президент Кім раптово помер. Його смерть настала, коли відносини між Північчю та Півднем були у великому занепаді. Ракети «Петріот» були розгорнуті на південнокорейській землі, а військові «яструби» в Сполучених Штатах виступали за знищення ядерних об'єктів у Йонбьоні. У цій ситуації війна могла вибухнути в будь-який момент. Північна Корея оголосила, що не прийматиме на похорон

жодних делегацій із-за кордону, але я відчував, що важливо когось відправити. Я хотів виконати свій обов'язок, оскільки зав'язав братські взаємини з президентом Кімом.

— Негайно їдь до Північної Кореї як мій представник на прощанні з президентом Кімом, — сказав я Паку Бо Хі, покликавши його до себе.

— Зараз ніхто не може потрапити в Північну Корею, — відповів він.

— Я знаю, що це важко, але треба щось придумати. Роби що хочеш, хоч перепливи річку Ялу. Тільки дістанься туди й вислови мої співчуття.

Пак Бо Хі поїхав до Пекіна й, ризикуючи життям, поспілкувався з представниками Північної Кореї. Тоді голова Кім Чен Ір дав вказівку: «Виняток буде зроблено для представника жалоби від президента Муна. Доправте його до Пхеньяна».

Після висловлення співчуття Голова Кім Чен Ір зустрівся з Пак Бо Хі і ввічливо привітав його, сказавши: «Мій батько завжди говорив, що президент Мун наполегливо працює для об'єднання нашої Батьківщини. Я радий що ви приїхали».

1994 року ситуація на Корейському півострові неабияк загострилася, тому конфлікт міг вибухнути будь-якої миті. Тоді ядерну кризу вдалося подолати завдяки моїм взаєминам з президентом Кім Ір Сенем. Адже відрядження представника, щоб висловити співчуття, було зроблено не лише заради жалоби.

Я досить детально описав свою зустріч з президентом Кімом, щоб проілюструвати свою думку про важливість віри та відданості між двома людьми. Я зустрівся з ним задля мирного об'єднання нашої Батьківщини. Я з вірою та відданістю висловив стурбованість стосовно долі нашого народу. Тому після смерті президента Кіма його син, голова Кім Чен Ір, прийняв нашого представника й дозволив узяти участь у церемонії поховання. Не існує стіни, якої не можна зруйнувати, і мрії, яку неможливо здійснити, коли ми любимо зі щирою душею.

Поїхавши до Північної Кореї, я вважав її своєю Батьківщиною і домом мого брата. Я вирушив туди, прагнучи не щось отримати, а полюбити його усією душею. Сила любові не залишила байдужим не тільки президента Кім Ір Сена, а і його сина, голову Кім Чен Іра. Відтоді ми підтримуємо особливі відносини з Північною Кореєю. Щоразу, коли відносини між Північчю та Півднем загострювалися, ми відігравали певну роль в усуненні перешкод. Це стало можливим тому, що, зустрівшись з президентом Кім Ір Сенем, я відкрив йому своє щире серце та побудував з ним довірливі взаємини. Настільки важливою є довіра.

Завдяки моїй зустрічі з президентом Кімом зараз у Північній Кореї ми маємо автомобільний завод «Пьонхва Моторс» (Pyonghwa Motors), готель «Потонгганг» (Potonggang) і Міжнародний центр миру. У Пхеньяні є вісім рекламних щитів «Пьонхва Моторс». Коли президент Південної Кореї відвідав Північну Корею, північнокорейські чиновники відвезли його на завод «Пьонхва Моторс». Лідери південнокорейських бізнесменів, які супроводжували президента, зупинилися в готелі «Потонгганг». Члени нашої церкви з Південної Кореї, які працюють у Північній Кореї, щонеділі збираються у Міжнародному центрі миру на богослужіння. Усі ці проєкти створено заради мирної взаємодії між Півднем і Північчю та їхнього об'єднання, а не задля отримання прибутку. Усі ці зусилля було спрямовано на об'єднання Півночі та Півдня і є проявом любові до корейського народу.

Йонбьон — науково-дослідний ядерний центр, розміщений у районі Йонбьон, у якому стоїть перший ядерний реактор, побудований у Північній Кореї. У цьому центрі було виготовлено матеріал для виробництва ракетних ядерних боєголовок, які використовували для подальших випробувань ядерної зброї.

Кров густіша за воду (кор. 血 水 多) — корейське прислів'я, яке означає, що сімейні стосунки міцніші й глибші за будь-які інші особисті стосунки. Еквівалент в українській мові «свій своєму мимоволі брат».

Не пістолетами чи мечами, а істинною любов'ю

Наш народ розділяє не лише лінія припинення вогню. Регіони Яннам і Хонам також розділені невидимою лінією. Навіть корейці, які живуть у Японії, розділені між собою. Одні вважають себе належними до Корейського союзу резидентів Японії «Міндан», пов'язаного з Південною Кореєю, тоді як інші — до Загальної асоціації корейських мешканців Японії «Чонрьон», який пов'язаний з Північною Кореєю. Конфлікт між ними в Японії спирається на регіони, з яких походять їхні члени. Друге і третє покоління корейців, що народилися в Японії і ніколи навіть не бачили рідних міст своїх батьків, досі живуть у конфлікті одне з одним, залишаючись у полоні світоглядів своїх батьків. Члени цих спільнот розмовляють різними діалектами корейської мови, віддають своїх дітей до різних шкіл і не укладають шлюби з представниками іншої спільноти.

У 2005 році я втілював у життя свій давній план об'єднання корейців у Японії, а також корейців у регіонах Яннам і Хонам. Я запросив тисячу членів «Міндану» й тисячу членів «Чонрьона» до Сеула і влаштував церемонію встановлення братерсько-сестринських стосунків. Також тисяча людей з регіону Яннам поєдналися з тисячею представників регіону Хонам. Це навіть важко собі уявити, щоб «Чонрьон» і «Міндан» сіли за одним столом в Японії і поговорили про мирне об'єднання Півночі та Півдня. Зібрати цих людей в одному місці було надскладним завданням, але я був глибоко розчулений, побачивши, як вони сидять разом і обіймають одне одного. Один з офіційних представників Чонрьона був у Сеулі вперше. Зі сльозами на очах він ділився, що глибоко шкодує про довгі роки, витрачені на війну, яка, власне, була не його війною. Тим паче тому, що він навіть не впевнений, з якої частини півострова насправді походив його батько. Він сказав, що відчуває безмежний сором за те, що прожив життя з безглуздим розмежуванням

у своєму серці.

Щоб повністю зрозуміти розподіл Корейського півострова та конфлікт між двома сторонами, ми повинні всебічно розглянути минуле, теперішнє та майбутнє. Кожен конфлікт має першопричину. Протягом історії боротьба між добром і злом призвела до розділу Корейського півострова. Коли Північна Корея почала війну, їй на допомогу прийшли Радянський Союз, Китай та інші комуністичні країни. Натомість шістнадцять країн на чолі зі Сполученими Штатами направили збройні сили на допомогу Південній Кореї. Крім того, п'ять країн направили медичні бригади, а двадцять держав надали військові боєприпаси. В яку ще війну в історії було залучено стільки країн? Причина, через яку весь світ був утягнутий у війну, що спалахнула в крихітній Кореї, полягала в тому, що це була проксі-війна між силами комунізму та вільного світу. Можна сказати, що Корея представляла світ, а добро і зло запекло боролися за її землю.

Генерал у відставці та колишній держсекретар США Олександр Хейг з у своєму вітальному слові з нагоди десятиї річниці газети «Вашингтон Таймс», що відзначали 1992 року, несподівано заявив: «Я ветеран Корейської війни. Як командир, я відповідав за атаку на Хиннам, і ми влаштували найпотужнішу атаку, яку тільки могли. Я глибоко зворушений почути, що преподобний Мун був звільнений унаслідок нашого удару того дня. Здається, я був направлений туди саме для того, щоб звільнити преподобного Муна. І тепер він тут, щоби врятувати Америку. «Вашингтон Таймс» — це газета, яка врятує американський народ, надавши збалансований погляд на історію, який не є ані правим, ані лівим, і натомість вкаже нам шлях уперед. Як бачимо, в історії немає випадковостей».

Кілька років тому деякі корейці аргументували те, що знамениту статую генерала Дугласа Макартура в парку Інчхон слід прибрати. Якби не втручання військ ООН, сьогодні країна не була б розділена між Північчю та Півднем, — пояснювали вони. Я був шокований, почувши це. Такі аргументи можуть наводити лише члени комуністичної партії Північної

Кореї.

Попри великі жертви на світовому рівні, півострів залишається розділеним. Ми не знаємо точної дати, коли відбудеться об'єднання, але очевидно, що ми робимо значні кроки в цьому напрямі. На шляху до об'єднання потрібно подолати багато перешкод і продовжити рухатися далі. Це може зайняти багато часу та виявитися складним, однак об'єднання обов'язково настане, якщо ми будемо працювати з таким завзяттям, немов би перепливали річку Ялу.

Після розпаду Радянського Союзу поміж комуністичних країн Центральної та Східної Європи Румунія найдовше протистояла змінам. Наприкінці 1989 року вона пережила криваве повстання свого народу. Як тільки комуністичний режим було повалено, Ніколае Чаушеску, який керував країною двадцять чотири роки, стратили разом із його дружиною. Він був жорстоким диктатором, котрий нещадно знищував усіх, хто виступав проти його політики. У будь-якій країні одна з причин, чому диктатор намагається посилити свою владу, полягає в тому, що він боїться за своє життя в разі її втрати. Я думаю, якщо диктатор буде впевнений, що його власне життя буде в безпеці, він не піде стрімголов у глухий кут, як це зробив Чаушеску.

Незабаром наша країна теж певним чином об'єднається. Тому політики та економісти мають провести підготовку у своїх сферах. Як релігійна людина я наполегливо працюватиму, щоб настав день об'єднання Кореї, коли ми з любов'ю обіймемо північнокорейський народ і розділимо з ним спільний мир.

Я довго досліджував об'єднання Німеччини, яке відбулося без жодної кулі та краплі крові. Я дослухався до досвіду тих, хто брав участь у цьому процесі, сподіваючись знайти спосіб, який підійде і для Кореї. Я з'ясував, що головна причина мирного об'єднання Німеччини полягала в тому, що лідерам Східної Німеччини гарантували безпеку після об'єднання. Якби не було цих гарантій, лідери Східної Німеччини не дозволили б об'єднанню відбутися так легко.

Я дійшов висновку, що ми маємо гарантувати безпеку правителям Північної Кореї. Не так давно в Японії вийшов роман про Північну Корею. У цьому вигаданому творі правителі Північної Кореї неодноразово дивляться відео страти Чаушеску і кричать: «Ось що станеться з нами, якщо ми втратимо владу. Отже, ми не повинні цього допустити за жодних обставин!» Звісно, це лише роман, виданий у Японії. Проте ми маємо приділити увагу цій проблемі та запропонувати рішення для північнокорейських лідерів, щоб забезпечити швидке об'єднання Кореї.

Побудувати мир на Корейському півострові не так складно, як здається. Варто Південній Кореї повною мірою подбати про Північну Корею, остання не буде намагатися воювати з Півднем, і на півострів природним чином прийде мир. Ні кулаками, ні силою не зворушити дитину-бунтівника. Це стає можливим лиш завдяки силі любові, яка природним чином витікає з глибин нашого серця. Більше ніж рису чи добрий Північна Корея потребує любові. Ніколи не слід забувати, що тільки тоді, коли ми турбуватимемося про Північну Корею і житимемо заради неї з люблячим і щирим серцем, Північ відкриє своє серце назустріч і нам, і всьому світу.

Протистояння між Яннам і Хонам (кор. 閔, 玄): Яннам — історична територія держави Шілла, північні та східні провінції Південної Кореї з містами Сеул, Пусан, Тегу, Ульсан тощо. Хонам — історична територія держави Пекче, південно-західні провінції Південної Кореї з містом Кванджу.

Регіональна ворожнеча між представниками Яннам і Хонам — це старий конфлікт, який полягає у протистоянні між Шілла й Пекче, в економічній, культурній і соціальній сферах, яким активно маніпулюють сучасні політики. Традиційно Яннам дотримується ліберально-прогресивних поглядів, тоді як Хонам віддає перевагу консервативним підходам.

